

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 27. juuni 2017
(OR. en)

10693/17

FIN 415

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	27. juuni 2017
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2017) 540 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta toetuse maksmiseks Itaaliale

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2017) 540 final.

Lisatud: COM(2017) 540 final

Brüssel, 26.6.2017
COM(2017) 540 final

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta toetuse maksmiseks Itaaliale

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Käesolev otsus hõlmab Euroopa Liidu Solidaarsusfondi (edaspidi „ELSF“) kasutuselevõtmist summas 1 196 797 579 eurot toetuse maksmiseks Itaaliale tulenevalt mitmest maavärinast, mis toimusid 2016. aasta augusti ja 2017. aasta jaanuari vahel Abruzzo, Lazio, Marche ja Umbria maakonnas. Kõnealusele kasutuselevõtmisele on lisatud paranduseelarve projekt nr 4/2017,¹ millega tehakse ettepanek kanda vajalikud kulukohustuste ja maksete assigneeringud pärast 2016. aastal juba välja makstud ettemakse (30 miljonit eurot) mahaarvamist 2017. aasta üldeelarvesse.

2. TEAVE JA TINGIMUSED

16. novembril 2016 esitati komisjonile esialgne taotlus abi saamiseks ELSFist seoses mitme Abruzzo, Lazio, Marche ja Umbria maakonda tabanud maavärinaga pärast esimeste kahjustuste registreerimist 24. augustil 2016. Esialgne taotlus ei olnud täielik, kuna 2016. aasta oktoobri lõpus oli toimunud teine maavärinate laine ja uute kahjude ulatust ei olnud veel hinnatud. 18. jaanuaril 2017, pisut enne seda, kui oli kavas esitada ajakohastatud taotlus, toimus kolmas maavärinate laine. Sellest tulenevalt esitasid Itaalia ametiasutused 15. veebruaril 2017 ajakohastatud taotluse, mis sisaldas ajakohastatud hinnangut 2016. aasta 24. augusti ja 2017. aasta 18. jaanuari vahelisel ajavahemikul tekkinud kogukahjule.

Komisjon on taotluse läbi vaadanud kooskõlas nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 2012/2002 (Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta)² (edaspidi „ELSF-i määrus“), eriti selle artiklitega 2, 3 ja 4. Allpool on esitatud hinnangu kõige olulisemad asjaolud.

- (1) 2016. aasta 24. augusti ja 2017. aasta 18. jaanuari vahel tabas Kesk-Itaalia Apenniinide aheliku piirkonda mitu tugevat maavärinat magnituudiga 5,9 kuni 6,5 palli Richteri skaalal, millele järgnes arvukalt järeldõukeid. Eriti rängalt said kannatada Abruzzo, Lazio, Marche ja Umbria maakond.
- (2) Maavärinad on looduskatastroof ja kuuluvad seega solidaarsusfondi peamisse kohaldamisalasse.
- (3) Komisjon sai Itaalia algse taotluse 16. novembril 2016 kaheteistkümnendalase tähtaja jooksul alates esimeste kahjustuste registreerimisest 24. augustil 2016. Itaalia ametiasutused rõhutasid oma taotluses, et kahjuhinnang ei ole täielik ja et asjaomased arvnäitajad on esialgsed. Lõplik taotlus esitati 15. veebruaril 2017, et hõlmata 2016. aasta 24. augusti ja 2017. aasta 18. jaanuari vahel tekkinud kahju.
- (4) Itaalia soovis oma taotluses ELSF-i määruse artikliga 4a ette nähtud ettemakset. 29. novembril 2016 võttis komisjon vastu rakendusotsuse C(2016) 7861, millega nähti ette 30 miljoni euro suurune ettemakse (maksimumsumma, mis on ELSF-i määrusega

¹ COM(2017) 541, 26.6.2017.

² Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrusega (EL) nr 661/2014 (ELT L 189, 27.6.2014, lk 143).

lubatud) solidaarsusfondi rahalist toetust kavandatud summast ja maksti see Itaaliale täies ulatuses välja.

- (5) Itaalia ametiasutused hindasid katastroofist tekkinud otseste kahjude kogusummaks 21 878,8 miljonit eurot. Kõnealune summa moodustab 1,36 % Itaalia kogurahvatulust ja ületab ELSFi vahendite kasutuselevõtmiseks Itaalia suhtes 2016. aastal kohaldatud suurõnnetuse künnise, mis oli 3 312,2 miljonit eurot (s.o 3 miljardit eurot 2011. aasta hindades). Kuna hinnanguline otsene kahju ületab suurõnnetuse künnise, võib kõnealust katastroofi lugeda suureks loodusõnnetuse.
- (6) Mis puudutab katastroofi mõju ja tagajärgi, siis 2016. aasta 24. augusti maavärinas hukkus 299 inimest ja 390 vajas haiglaravi. Oktoobrikuistes maavärinates hukkunuid ei olnud. Jaanuaris hukkus veel 34 inimest. 2016. aasta 26. ja 30. oktoobri tõugetele järgnenud kuude jooksul jõudis abistatavate inimeste arv haripunkti 7. novembril, kui abisaajaid oli ligi 32 000. Evakueerida tuli tuhandeid elanikke, sealhulgas patsiente Umbria maakonna haiglatest. 2016. aasta 8. novembril ületas abisaajate arv neljas katastroofi tõttu kannatanud maakonnas 30 000 isiku piiri. Ligikaudu 11 000 inimest oli majutatud maavärinapiirkonna hotellidesse ja muudesse majutusasutustesse Marches Aadria mere rannikul ja Umbria sisemaal, aga oli ka neid, kes olid peavarju saanud kohalike omavalitsuste poolt nende käsutusse antud avalikes rajatistes. Augusti ja oktoobri sündmuste tõttu juba niigi rängalt kannatanud piirkonda raputasid 2017. aasta 18. jaanuaril uued maavärinad ning tugevad lumesajud lõikasid paljud Abruzzo maakonna külad muust maailmast ära ja halvendasid märkimisväärselt katastroofist mõjutatud inimeste elutingimusi. Otsingu- ja päästeoperatsioonid osutusid erakordselt keerukaks.
- (7) 2016. aasta 24. augusti maavärinas kannatada saanud piirkonnale on ennekõike iseloomulikud põllumajandus- ja turismiettevõtted. Kahjustada said paljude talude hooned, nagu laudad, laoehitised ja masinakuurid. Marche ja Umbria maakonna kannatada saanud osades on teenindus- ja tööstusettevõtete arv tunduvalt suurem kui ülejäänud maavärinapiirkonnas. Nende maakondade ettevõtjad kandsid märkimisväärselt kahju. Lisaks selle mõjutasid maavärinad äärmiselt negatiivselt kogu piirkonnas õitsval järjel olnud turismisektorit. Suur hulk rahvusparkides asunud puhkemaju sai tugevasti kahjustada. Kuna maavärinad tabasid mitut mägedes asunud keskaegset asulat, said märkimisväärselt kahjustada kultuurimälestised. Näiteks hävis 24. augusti tõugete tagajärjel Amatrice vanalinn. 30. oktoobri maavärin purustas 14. sajandist pärineva Püha Benediktuse basiilika Norcias.
- (8) Itaalia ametiasutused on arvestanud ELSFi määruse artikli 3 lõike 2 kohaste hädaolukorras ja päästeoperatsioonideks vajalike abikõlblike meetmete maksumuseks 2 149 363 344 eurot, mis on jaotatud meetmeliikide kaupa. Kõige suurem osa sellest on seotud kuludega taristu, ennekõike teede töökorda seadmisele, millele järgnevad kulud päästeteenistustele ja ajutisele majutusele.
- (9) Kahju kandnud piirkonnad kuuluvad 2014.–2020. aasta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames ülemineku- ja rohkem arenenud piirkondade kategooriasse. Itaalia ametiasutused on komisjonile teatanud kavatsusest paigutada struktuuri- ja investeerimisfondide programmidele ettenähtud vahendeid ümber taastamistöödeks.

- (10) Mis puutub kõnealusest katastroofi liigist lähtuva ohu ennetamist ja ohjamist käsitlevate liidu õigusaktide rakendamisse, siis ei ole praegu pooleli ühtegi rikkumismenetlust. Itaalia teatab, et puuduvad konkreetselt maavärinaohtu käsitlevad liidu õigusaktid. Samas peavad liikmesriigid liidu kodanikukaitse mehhanismi alase õigusakti raames³ arendama riskihindamist riiklikul ja asjakohasel piirkondlikul tasandil ning tegema komisjonile kättesaadavaks kokkuvõtte riskihindamiste asjaomastest elementidest 22. detsembriks 2015 ning seejärel iga kolme aasta tagant. Itaalia täidab kõnealust nõuet ja on Euroopa Komisjonile (DG ECHO) juba esitanud oma riikliku riskihindamise ülevaate.
- (11) Taotluse esitamise kuupäevaks ei olnud Itaalia suhtes algatatud ühtegi rikkumismenetlust seoses kõnealust looduskatastroofi liiki käsitlevate liidu õigusaktidega.
- (12) Itaalia ametiasutused kinnitasid, et abikõlblikel kuludel ei ole kindlustuskatet.

3. RAHASTAMINE ELSFi ERALDISTEST 2016., 2017. JA 2018. AASTAL

Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020,⁴ edaspidi „mitmeaastase finantsraamistiku määrus“), eriti selle artikli 10 kohaselt võib ELSFi kasutada igal aastal mahus 500 miljonit eurot (2011. aasta hindades). Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta)⁵ punktis 11 on sätestatud ELSFi kasutuselevõtmise kord.

Et ELSFi loomise keskne põhjus oli solidaarsus, on komisjon seisukohal, et antav abi peaks olema progresseeruv. See tähendab, et senise tava kohaselt peaks abi osatähtsus ELSFi vahendite kasutuselevõtmise korral olema suurõnnetuse künnist (s.o 0,6 % kogurahvatulust või 3 miljardit eurot 2011. aasta hindades, olenevalt sellest, kumb on madalam) ületava kahju puhul suurem kui kahju puhul, mis künniseni ei küündi. Varem kasutatud määr assigneeringute määramiseks suurõnnetustele on 2,5 % kogu otsesest kahjust, mis on fondi kasutuselevõtmise lävest allpool, ning 6 % kahjust, mis läve ületab. Piirkondlike katastroofide ja naabruses paikneva riigi katastroofi puhul on määr 2,5 %.

Toetus ei tohi ületada abikõlblike meetmete hinnangulist kogumaksumust. Abi arvutamise meetodika esitati ELSFi aastaaruandes (2002–2003) ning meetodika kiitsid heaks nõukogu ja Euroopa Parlament.

Itaalia taotluse ning tekkinud otsese kahju hinnangulise kogusumma alusel on ELSFist antava abi suurus arvatud järgmiselt:

Katastroof	<i>Otsene kogukahju</i>	<i>Suurõnnetuse künnis</i>	<i>Alla künnist jääv 2,5 % otsesest kahjust</i>	<i>Künnist ületav 6 % otsesest kahjust (eurodes)</i>	<i>Kavandatava abi kogusumma</i>
-------------------	-------------------------	----------------------------	---	--	----------------------------------

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsus nr 1313/2013/EL liidu kodanikukaitse mehhanismi kohta (ELT L 347, 20.12.2013, lk 924), artikkel 6.

⁴ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁵ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

	(miljonites eurodes)	(miljonites eurodes)	(miljonites eurodes)		(eurodes)
ITAALIA	21 878,767	3 312,242	82 806 050	1 113 991 529	1 196 797 579
KOKKU					1 196 797 579

2017. aasta alguses oli ELSFi kasutuselevõtmiseks kättesaadav kogusumma 1 115 121 612 eurot, mis koosnes 2017. aasta eraldisest summas 563 081 210 eurot (s.o 500 miljonit eurot 2011. aasta hindades) vastavalt mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikli 10 lõikele 1 ja kogu 2016. aasta eraldisest summas 552 040 402 eurot (s.o 500 miljonit eurot 2011. aasta hindades), mis jäi kasutamata ja kanti vastavalt mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikli 10 lõikele 2 edasi järgmisesse eelarveaastasse.

Summa, mille saab praeguse seisuga 2017. aastal kasutusele võtta, on 902 826 499 eurot. See tähendab 2017. aasta alguses ELSFis kasutuselevõtmiseks kättesaadavat kogusummat (1 115 121 612 eurot), millest on lahutatud eelmine kasutuselevõtmine⁶ (71 524 810 eurot) ja kinni peetud 140 770 303 euro suurune summa, et järgida kohustust jätta kuni 1. oktoobrini 2017 kasutusele võtmata 25 % 2017. aasta eraldisest, nagu on sätestatud mitmeaastane finantsraamistiku määruse artikli 10 lõikes 1.

Kõnealune summa ei ole piisav, et katta ELSFi kasutuselevõtmine Itaalia abistamiseks täies ulatuses. Ent komisjon leiab, et mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikli 10 lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud ja teeb ettepaneku katta 293 971 080 euro suurune vahe (1 196 797 579 eurot miinus 902 826 499 euro suurune eraldis 2017. aasta eelarvest) 2018. aastaks kasutada olevast summast.

ELSF-i rahastamise koondtabel	Summa eurodes
2016. eraldised, mis kantakse üle 2017. aastas	552 040 402
2017. aasta eraldised	563 081 210
2017. aasta alguses kasutada olev kogusumma	1 115 121 612
Miinus 2017. aastal juba kasutusele võetud	-71 524 810
Miinus 2017. aasta eraldisest kinni peetud 25 %	-140 770 303
Praegu kasutada olev maksimumsumma (2016. + 2017. aasta eraldis)	902 826 499
Ülejäänud summa, mis võetakse varem kasutusele 2018. aasta eraldise arvelt	293 971 080
Itaaliale kavandatava abi kogusumma	<u>1 196 797 579</u>

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta otsus (EL) 2017/741 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta abi andmiseks Ühendkuningriigile, Küprosele ja Portugalile (ELT L111, 24.4.2017, lk 6) ja sellele lisatud paranduseelarve nr 1/2017 (ELT L 136, 24.5.2017, lk 1).

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta toetuse maksmiseks Itaaliale

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta,⁷ eriti selle artikli 4 lõiget 3,

võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta,⁸ eriti selle punkti 11,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu Solidaarsusfondi (edaspidi „fond“) eesmärk on võimaldada liidul kiiresti, tulemuslikult ja paindlikult reageerida kriisiolukordadele ning näidata üles solidaarsust katastroofide tagajärjel kannatanud piirkondade elanikega.
- (2) Nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013⁹ artikli 10 lõike 1 kohaselt ei tohi fond ületada iga-aastast maksimaalset summat, milleks on 500 miljonit eurot (2011. aasta hindades). Kogu 2016. aasta eraldis jäi kasutamata ja kanti vastavalt mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikli 10 lõikele 2 edasi järgmisesse eelarveaastasse. 2017. aasta eraldist ei olnud veel kasutatud.
- (3) 16. novembril 2016 esitas Itaalia taotluse võtta fond kasutusele pärast maavärinat, mis tabas 24. augustil 2016 Abruzzo, Lazio, Marche ja Umbria maakonda. Maavärinast tabatud piirkondades toimunud uued tõuked suurendasid märkimisväärselt eelnevalt teatatud kahju suurust. Selle järel (15. veebruaril 2017) esitas Itaalia oma lõpliku taotluse, mis sisaldas ajakohastatud hinnangut 2016. aasta 24. augusti ja 2017. aasta 18. jaanuari vahel tekkinud kogukahju kohta.
- (5) Itaalia taotlus vastab fondist rahalise toetuse saamise tingimustele, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 2012/2002 artiklis 4.
- (7) Seepärast tuleks fondi vahendid kasutusele võtta, et anda Itaaliale rahalist toetust.

⁷ EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3.

⁸ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁹ Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).

- (8) Kuna vahendid, mis on võimalik kasutusele võtta 2017. aastal, ei kata kogu toetussummat, tuleks vahe rahastada 2018. aastaks kasutada olevatest vahenditest, nagu on ette nähtud määruse (EL, Euratom) nr 1311/2013 artikli 10 lõikes 2.
- (9) Selleks et minimeerida fondi vahendite kasutuselevõtuks vajalikku aega, tuleks käesolevat otsust kohaldada alates selle vastuvõtmise kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu 2017. aasta üldeelarve raames võetakse Itaaliale abi andmiseks kasutusele Euroopa Liidu Solidaarsusfondi vahendeid summas 1 196 797 579 eurot kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringutena.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates [*vastuvõtmise kuupäevast*]**.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

***Kuupäeva lisab parlament enne ELTs avaldamist.*